

המחלקה לפוליטיקה וממשל
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

סמינר: המאבק על המרחב
סימסטר ב' יום ה' 08:00-12:00

פרופ' חיים יעקובי
רכז: ד"ר חן משגב

תיאור הסמינר

מטרתו הראשית של הסמינר היא לדון ולבחון באופן ביקורתי בתהליכי ייצור המרחב, כחלק ממאבקים פוליטיים וחברתיים. הסמינר יתמקד בלימוד תיאורטי סוציולוגי-פוליטי הנסמך על קריאת טקסטים נבחרים כמו גם על ניתוח מקרים מרחבי העולם ומישראל. בכל אחת מחטיבות הנושאים שילמדו תינתן הרצאה ולאחריה ייערך דיון הנסמך על מאמרי החובה. הסמינר יכלול הרצאות אורח וסיור. כמו כן, כל סטודנט ידרש להציג רפרט (בחירת המאמרים תיערך במהלך השיעור הראשון). נושאי עבודות הסמינר יאושרו על ידי המרצה מראש.

מרכיבי הציון

השתתפות חובה (יש להגיע עם דוח קריאת החובה לכל שיעור) 30%. היעדרות ביותר מ3 שיעורים

או היעדרות מהסיור משמעה אי-השתתפות בסמינר

רפרט 20%

עבודה סמינריונית 50%

חטיבות הנושאים וביבליוגרפיה נבחרת

(רשימה ביבליוגרפית סופית הכוללת מאמרים לרפרט תינתן בתחילת הקורס)

1. המימד הפוליטי של המרחב

Bourdieu, P., (2002). "Habitus". In: Hillier, J and Rooksby E., (eds) Habitus: A Sense of Place. Ashgate. p.p.: 27-34.

Foucault, M., (1980). Power\Knowledge: Selected Interviews and Other Writings, 1972-1977. [Gordon, C., Editor]. Brighton: Harvester.

Lefebvre, H., (1991). The Production of Space. Oxford, U.K & Cambridge, USA: Blackwell.

Sibley D., (1995). Geographies of Exclusion - Society and Difference in the West. London and New York: Routledge.

2. תפיסת המרחב הפוקויאנית

- Foucault, M., (1977). [1997], "Panopticism". In: Leach, N., (ed.), Rethinking Architecture - A Reader in Cultural Theory. London and New York: Routledge, pp.: 356-366.
- Foucault, M., (1980). Power\Knowledge: Selected Interviews and Other Writings, 1972-1977. [Gordon, C., Editor]. Brighton: Harvester.
- Foucault, M., (1982) [1997]. "Space, Knowledge, Power". Interview with Paul Rabinow. In: Leach, N., (ed.), Rethinking Architecture - A Reader in Cultural Theory. London and New York: Routledge, pp.: 367-380.

3. לאומיות כזירת מאבק מרחבית

- בשארה, ע., (1999). "הקדמה". בתוך: בשארה, ע., (1999) (עורך), בין האני לאנחנו - הבניית זהויות וזהות ישראלית. מכון ואן-ליר בירושלים: הוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ': 7-15.
- Herb, G. H., (1999). "National Identity and Territory". In: Kaplan, D. H., and Herb, G. H., (eds.) Nested Identities. Rowman and Littlefield Publishers, p.p.: 9-30.
- Passi, A., (1999). "Nationalizing Everyday Life: Individual and Collective Identities as Practice and Discourse". Geography Research Forum, 19, pp.: 4-21.

4. פרקטיקות לעיצוב המרחב הלאומי

- יפתחאל, א., קדר, א., (2000). "על עוצמה ואדמה: משטר המקרקעין הישראלי". תיאוריה וביקורת. 16, עמ': 67-100.
- קלוש, ר., לו-יון, י., (2000). "הבית הלאומי והבית האישי: תפקיד השיכון הציבורי בעיצוב המרחב". תיאוריה וביקורת, 16, עמ': 153-180.
- Yacobi, H., 2004a. "Form Follows Metaphors: The Case of the New Israeli High Court Building in Jerusalem". The Journal of Architecture, 233-253.
- Yiftachel, O., (1998). "Planning and Social Control: Exploring the Dark Side". In: Journal of Planning Literature, 12, (4), p.p.: 395-406.

5. פוליטיקה של הזיכרון במרחב

- Fenster, T., 2005. "Belonging, Memory and the Politics of Planning in Israel".
Social and Cultural Geography, 5(3), 403-417
- Slyomovics, S., (1998). The Object of Memory. University of Pennsylvania
Press, Philadelphia
- Zerubavel, Y, 1995. Recovered Roots: Collective Memory and the Making of
the Israeli National Tradition, Chicago and London: The University of
Chicago Press.

6. טריטוריה, שליטה וגבולות

- Newman, D., 2006. "The Lines That Continue to Separate US: Borders in Our
Borderless World", Progress in Human Geography 30 (2), 1-19
- קמפ, א. (2002). "נדידת העמים" או "הבערה הגדולה": שליטה מדינית והתנגדות בספר
הישראלי". בתוך: חבר, ח., שנהב, י., ומוצאפי-האלר, פ., (עורכים), מזרחים בישראל.
הוצאת הקיבוץ המאוחד. עמ': 36-67.

7. המרחב הפוסטקולוניאלי

- באבא, ק. ה., 2004. "שאלת האחר: הבדל, אפליה ושיח קולוניאלי". תיאוריה וביקורת 5, 144-157.
לאטור, ב. 2005. מעולם לא היינו מודרנים תיאוריה וביקורת, 26, 43-73
- מיטשל, ט., 1999. "אוריינטליזם וסדר העולם כתערוכה". ג'מאעה, ה', 73-98
- שנהב, י., 2005. "קולוניאליות והמצב הפוסטקולוניאלי". בתוך: שנהב, י., (עורך). קולוניאליות והמצב
הפוסטקולוניאלי. מכון ון ליר ירושלים והקיבוץ המאוחד, 9-21.
- Jacobs, J. M., 1996. Edge of Empire. London and New York, Routledge.
- King, D. A., 2003. "Actually Existing Postcolonialism: Colonial Urbanism and
Architecture after the Postcolonial Turn". In: Bishop, R., Phillips, J.,
(eds). Postcolonial Urbanism. Routledge, London and New York. 167-
183
- Said, E., (1993). Culture and Imperialism. U.K: Vintage.